

afszerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.13. számú hírünk / címében és az 1.bek. 1.sorában
a helyesen:

budapesti rendőrfőkapitányság irandó!

/mti/

-. -

kbb 49. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

/gi la

1974. december 30.

47. időjárásjelentés

48. kitüntetések

49. hírjegyzék

/mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő:

konzc antal

lakatos erzsébet

20,40/gi

- 36 -

20^{to}g

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. január 2-22: országos néesség-összeírás - az állami
néességnyilvántartó hivatal tájékoztatója

i hi/tr/zs?fé la

1974. december 31.

a néességnyilvántartás bevezetéséről és a január 2-án
kezdődő néességösszeírásról az alábbi tájékoztatást adták
az állami néességnyilvántartó hivatal illetékesei az mti
munkatársának:

- az elnöki tanács 1974.évi 8.sz. törvényerejű rendelete
intézkedett az állami néességnyilvántartás bevezetéséről.
az intézkedés egyenes következménye és egyik megjelenési
formája az államigazgatás korszerűsítésére és fejlesztésére
vonatkozó, korábban megjelent és ma is érvényes párt-
és kormányhatározatoknak.

- az állampolgároknak a közügyekben való növekvő részvétele,
jogaik egyre szélesedő gyakorlása, kötelességeik aktívabb
teljesítése megköveteli, hogy a hivatalos ügyintézés során
fokozottabb mértékben mentesüljenek a közbeeső adminisztráció,
okiratbemutatói kötelezettség alól, hatékonyabb legyen a
szervek közötti ügyintézési és kötelező adatszolgáltatási
kapcsolat. /folyt.köv./

-1-

g

bb.1./ január 2-22:.....1.folyt./fé

ezeket az igényeket napjainkban elsősorban a modern számítógépeken és telekommunikációs berendezéseken alapuló korszerű személyi nyilvántartás tudja kielégíteni. a számítógépek nyilvántartásra történő felhasználása újszerű adatszolgáltatást és adatfelhasználást tesz lehetővé. az eddigi lassu, gyakran a lakosság felesleges zaklatásával járó, manuális munkával végzett alkalmi összeírások, az erről szóló jegyzékek és ki-mutatások helyett a nagy hatékonyságú számítógép az állampolgárok közvetlen részvétele nélkül is lehetővé teszi az összeírások gyors, pontos lebonyolítását, az államigazgatási munkában való hatékony felhasználását.

- a rendszer kiépítésére és működtetésére létrejött a központi statisztikai hivatal elnökének irányítása és felügyelete alatt működő állami népességnyilvántartó hivatal, alapadatainak felvételére a minisztertanács rendeletére a választási összeírással egybekötött egységes népességösszeírást kell tartani.

- az összeírás teljessége érdekében előzetes intézkedések és felmérések történtek, ennek eredményeként az ország államigazgatási beosztásának megfelelő térképek, utca-, házszám- és lakásjegyzékek készültek. a tanácsai szervek mintegy 3.200 településről, sok ezer utcáról, több mint 2.100.000 épületről, a bennük levő 3.100.000 lakásról, valamint minden egyéb lakás céljára szolgáló létesítményről - intézményről, felvételről - illetőleg a bennük lakó több, mint 10.300.000 személy területi, lakás szerinti megoszlásáról készítettek el az előzetes jegyzéket. kialakították az összeíró körzeteket. egy belterületi összeíró körzetben 500-600, a nehezebben bejárható külterületeken 100-200 személy adatait kell egy-egy összeírónak felvennie. összesen csaknem 30.000 összeíró, felülvizsgálót választottak ki és állítottak be. ezt a fontos feladatot - mint az összeírás lebonyolításának felelősei - a helyi tanácsok végezték. ők jelölték ki, bízták meg a kellő helyismerettel, összeírási tapasztalattal rendelkező személyeket.

a fővárosban és a megyékben 30-50 fős csoportokban, előre elkészített oktatási tervek és tematika alapján képezték ki az összeírásban résztvevőket.

/folyt.köv./

-2-

g

bb.1./ január 2-22:...2.folyt./fé

- az összeírás január 2-án kezdődik, az összeíróbiztosok január 2-22. között keresik fel a körzetükbe tartozó valamennyi lakást, intézményt, valamint a lakásként használt létesítményeket: összeírják azokat a személyi igazolvánnyal rendelkező magyar állampolgárokat, illetve, az állandó lakhatási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgárokat és hon-talanokat, akik a felkeresett lakás /intézmény/

- állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakói, továbbá bejelentés nélkül huzamosabb ideig /72 órán túl/ ott tartózkodnak, ha másutt még nem írták őket össze, valamint

- az említettek 15 éven aluli - személyi igazolvánnyal vagy lakhatási engedéllyel nem rendelkező -gyermeküket.

- a népességösszeírás valamilyen formában-okirat alapján vagy anélkül - mindenkire kiterjed. a népességnyilvántartásba azonban csak azoknak az adatai kerülhetnek, azokat az elő-írt érvényes okirat alapján vesznek fel a listára. akik ok-irattal nem rendelkeznek, vagy nem érhetők el az összeírás időszakában, azokat a nyilvántartásbavétel előkészítése érdekében írják össze, s adataik valódiságát - esetleg államigazgatási eljárás után - a későbbiek során állapítják meg.

- az összeírás azokra az országban állandó lakosként be-jelentett személyekre terjed ki, akik személyi igazolvánnyal vagy állandó lakhatási engedéllyel rendelkeznek, illetve olyan 14 éven aluli gyermekekre, akiknek adatai az előbbi sze-mélyek igazolványában szerepelnek.

az érvényben levő szabályok szerint minden 14 éven felüli állandó lakosnak személyi igazolvánnyal vagy lakhatási enge-déllyel kell rendelkeznie, ezért az összeírás ezeknek az ok-iratoknak az alapján történik.

az összeíróbiztosok az ideiglenes személyi igazolványt is elfogadják. ha esetleg valamely anyakönyvi adat rendezése miatt vált szükségessé az ideiglenes igazolvány kiadása, a kérdéses adatot utólag rendezik a népességnyilvántartásban.

/folyt.köv./

-3-

g

bb.1. / január 2-22:...3.folyt./fé

- a gyermekeket a szülő, elsősorban az anya személyi igazolványa alapján írják össze. a szülők különélése esetén az eltartó szülő személyi igazolványa jön számításba. ha elvált szülőkről van szó és az eltartó az apa, a gyermek anyjának leánykori neve nem mindig szerepel az apa személyi igazolványában. ilyenkor az anya leánykori nevének igazolására a gyermek születési anyakönyvi kivonatának bemutatására is szükség van. gyámság esetén a gyám személyi igazolványa alapján történik a 14 éven aluli gyermek összeírása.

- ezuttal lényegesen kevesebb adatot írnak össze, mint a népszámláláskor de nem bemondása, hanem okmánnyal történő igazolás alapján. minden összeírt személy az adatfelvételi lappal azonos sorszámú igazoló lapot kap, amelyet az összeíróbiztos aláírás ellenében a helyszínen ad át. az igazoló lap a családi és utónéven kívül tartalmazza a személyi igazolvány sorozatát és számát, valamint az állandó lakóhelyi adatokat. az összeírást igazoló lapnak több célja is van. egyrészt kontrollja annak, hogy az összeírásból senki ki ne maradjon, másrészt ezáltal elkerülhető, hogy ugyanazt a személyt kétszer, vagy esetleg többször is összeírják.

- az igazoló lapot bevonják akkor, amikor az állampolgár a végleges személyi számot megkapja. a már említetteken kívül a betűjel és a 6 jegyű sorszám további jelentőséget ad az igazoló lapnak. az említett sorszám a számítógépes nyilvántartás fontos eszköze, s egyben lehetővé teszi az átmeneti időszakban az adatok folyamatos karbantartását. ezt később a felvett személyi adatokra alapozott és részben azokat tartalmazó, számítógépes eszközökön képzett 11 jegyű személyi szám váltja fel, amely 1978-ig lesz folyamatosan bevezetve. a személyi szám tartalmazza a születés időpontját, az állampolgárságra, a nemre vonatkozó adatokat.

- az igazoló lapot a személyi igazolványban kell tartani. a 15 éven aluli, személyi igazolvánnyal még nem rendelkező gyermekek igazoló lapját a szülő, illetve a törvényes képviselő köteles megőrizni, ezeket azonban nem kötelező a személyi igazolványban tartani. elvesztését, illetve megrongálódását jelenteni kell az illetékes helyi népszámszolgálati szervnél. /folyt.köv./

-4-

g

bb.1. /január 2-22:....4.folyt./fé

az igazoló lapot az államigazgatási eljárások során a személyi igazolvánnyal együtt fel kell mutatni, így elsősorban a lakcím-változás bejelentésekor, hasonlóképpen pl. hadköteles korú férfiak esetében a katonai szolgálatra történő bevonulás alkalmával is.

a rendelkezések szerint 1975.január 1-től a 14 éven aluliak állandó és ideiglenes lakcímét vagy annak megváltozását is be kell jelenteni a helyi népszámszolgálati szervnél.

- a 14 éven aluli gyermek állandó lakóhelyének a törvényes képviselő /szülő, gyám/ állandó lakóhelyét, az állami gondozásba vett gyermeknél az intézetet kell állandó lakóhelynek tekinteni. a gyermek akkor változtat állandó lakóhelyet, ha törvényes képviselője is állandó lakóhelyet változtat, új törvényes képviselőt jelölnek ki, más intézetbe költözik vagy örökbe fogadják. minden más lakóhely csak ideiglenes lakóhelye lehet a gyermeknek.

- az újszülött gyermek első állandó lakcímét a születést bejegyző anyakönyvvezető, a lakcímének további változását a törvényes képviselője /szülő, gyám, intézeti vezető/ köteles a helyi népszámszolgálati szervnél bejelenteni. ha a gyermek törvényes képviselőjével érkezik ideiglenes lakóhelyére - 15 napon túli tartózkodás esetén - a szülővel egyidőben kell bejelentést teljesíteni. ha egyedül tartózkodik ideiglenes lakóhelyén, három hónapon túli tartózkodás esetén a szállásadó köteles a gyermek ideiglenes lakóhelyét bejelenteni.

- a 14 éven aluli magyar állampolgár gyermekek bejelentésére négyféle, egy szelvényből álló bejelentőlap készült: az állandó lakcímre vagy megszűnésére - fekete nyomással - kétféle, az ideiglenes lakcímre vagy megszűnésére - piros nyomással - szintén kétféle. a bejelentőlapok január 1-től kaphatók a postahivatalokban és a kijelölt dohányboltokban.

/folyt.köv./

-5-

g

bb. 1. /január 2-22:.....5. folyt./fé

- a letelepült külföldi állampolgárok gyermekeiről is a jövőben külön be- és kijelentőlapot kell kitölteni. ezek részére nem készültek új lapok, a felnőttek részére rendszeresített egy szelvényből álló lapokat kell róluk is kitölteni.

azoknál a gyermekeknél, akik az összeírásukig nem változtattak lakóhelyet, az összeírásuk történelmi adatszolgáltatást az első bejelentés teljesítésének tekintik, és csak az ezt követő lakóhelyváltozásukat kell bejelenteni az erre kötelezetteknek. akik január 1. és az összeírásuk között változtattak lakóhelyet - ez csak állandó lakóhely lehet -, a lakcím bejelentésekor a szülő személyi igazolványa alapján összeírják és ezzel egyidőben végzik el az első lakcímbejelentést. felkérjük a szülőket, hogy a gyermek lakcíme megváltozásának bejelentésekor személyesen jelenjenek meg és vigyék magukkal személyi igazolványukat, mert csak ennek felmutatása mellett lehetséges a gyermek összeírása és lakcímváltozásának bejelentése.

az összeírásról a 14 éven aluliak is kapnak igazoló lapot, amelyen az állandó lakóhely is szerepel. a további lakóhelyváltozást vagy ideiglenes lakóhely létesítését a lakcímbejelentési ügyintéző szervek az igazoló lap hátoldalára vezetik rá.

- ezért kérjük a lakosságot, hogy a 14 éven aluli gyermekek lakcímváltozásának bejelentésekor a gyermek igazoló lapját is vigyék magukkal, mert az ügyintéző szervek csak ennek bemutatása esetén fogadják el a lakcímváltozás bejelentését. /mti/

--

-6-

bb 2. a győri xantus jános muzeum tulajdonába került a legnagyobb madách-gyűjtemény

vid.-ká gi la

1974. december 31.

páratlan értékű gyűjteménnyel gazdagodott a győri xantus jános muzeum. az ország és egyben a világ leggazdagabb madách-gyűjteménye került a muzeum tulajdonába. szabó józsef történész, nyugalmazott evangélikus püspök ötven éven át gyűjtötte a madách-émlékeket. a hatezer darabból - könyvekből, levelekből, kéziratokból, fotómásolatokból - álló gyűjteményt a tulajdonos győr városának adományozta. a városi tanács adta át azután a muzeumnak.

a gyűjtemény tartalmazza az ember tragédiájának teljes magyar - 112 - kiadását, köztük az első, 1861-es kiadásból két példányt, egyiket az író dedikációjával, a másikat pedig saját kezű javításaival. a gyűjteménynek ugyancsak értékes részét képezik az ember tragédiájának fordításai. a művet 27 nyelvre fordították le, néhány nyelvre többször is. a 67 fordítás 97 kiadásban jelent meg. szabó józsef összegyűjtötte ezt a 97 - többek között japánul megjelent - kiadást is.

a győri madách-gyűjtemény hat eredeti levelet is tartalmaz. közülük kettő történelmi értékű. az egyik 1849. június 10-én íródott. ez a levél nem személyhez szól, hanem egy körlevél, amelyben madách imre nógrád megye népét általános népfelkelésre szólította fel kossuth lajos mellett. a másik levelet 1861. május 8-án öccséhez írta a nagy drámaíró. ez a levél teleki lászlónak, az ellenzéki párt vezéralakjának különös öngyilkosságáról szól. madách részletesen leírja, hogyan találták meg teleki holttestét. a gyűjtemény 22 olyan eredeti levelet is tartalmaz, amelyeket madách hozzátartozói írtak egymáshoz.

a hatezer darabból álló madách-gyűjtemény rendezését, az új év első napjaiban - szabó józsef irányításával - megkezdik a muzeum munkatársai. a legértékesebb emlékeket még 1975-ben ki is állítják. /mti/

--

ykbb 4. maubertsch freskókat restauráltak a győri székesegyházban

vid.-ká gi hgy

1974. december 31

a győri várban a székesegyház déli hajóját értékes maubertsch freskók díszítik. a világhírű művész pályafutásának késői korszakában festette ezeket az óriás méretű fali freskókat, amelyeknek restaurálását több hónapos munka után most fejezték be. /mti/

--

- 7 -

g

bb 3. érdekes cikkek a januárban megjelenő magyar nyelvű szovjet lapokban

i gy/pá gi hi la

1974. december 31.

egy sor érdekes írást közöl a szputnyik című folyóirat januári kiadása. tíz évvel ezelőtt jakut-föld északi részén egy helybéli vadász különös nagyméretű „lábnyomokat” talált. hogy kinek-minek a nyomaik ezek, azt megtudhatja az olvasó jaroszlav golovanov szovjet tudományos kutató „kihalt-e a mammut?”, című cikkéből. arkagyij butlickij szovjet közgazdász „az energetikai válságról”, című cikkében feltárja az olajválság okait. a szputnyik januári száma szovjet hadvezérek visszaemlékezéseit és dokumentumokat közöl a varsói felkelésről, és a lengyel főváros 1945. januári felszabadításáról.

nagy érdeklődésre számíthat a „tánya balesete”, című írás, amely a moszkvai orvosok egyedülálló operációjáról számol be. egy sokkos állapotban lévő lányt, aki már nem lehetett felfedezni az élet semmilyen jelét sem, a mentőszolgálat klinikájára szállították, ahol visszaadták életét. az új kiadványban több rövid riportot, érdekes történeteket, újévi elbeszéléseket és humorrovatot is talál az olvasó.

a szovjetunió című folyóirat januári kiadása vezércikkében átfogó képet ad a szovjetunió és az egyesült államok kapcsolatairól, az enyhülésről. a világnézetünk című rovatban „kétféle integráció”, címmel a két világrendszer gazdasági versenyéről, a kgt-ről és a közös piacról ír a lap. a bolygónk problémái rovatban „a természet jövője - az emberiség jövője”, című cikk a környezetvédelem világnézeti-filozófiai összefüggéseit világítja meg. hazánk felszabadulásának közelgő 30. évfordulója teszi időszerűvé a hősi halált halt parlamentert, osztyapenko kapitány lányáról szóló cikket. színes képi riport ismerteti szibéria és a távol-kelet legnagyobb építkezését, a bajkál-amur vasutvonal építését. az orvosi tanácsok rovata ezuttal „gyermekünk egészségéért”, címmel a szovjet gyermekgyógyászat eredményeiről, az orvosok legutóbbi tanácskozásáról ad áttekintést.

a lányok, asszonyok első, 1975. évi száma riportorozatban ismerteti meg az olvasót az 50. születésnapját ünneplő moldvai köztársaság életével. „mikor érett valaki a házasságra?”, - ezt fejtegeti a lányokkal beszélgetve című rovatban közölt írás. a divatrovat fiataloknak javasolt modelleket mutat be, és rajzos mese szól két oldalon a kicsinyekhez. /mti/

- 8 -

bb 5. ujszerű muzeumi ismeretterjesztés

vid.-ká gi hgy

1974. december 31.

bács-kiskun megyében - a közművelődési határozatoknak megfelelően - egyebek között bővíteni kívánják a muzeumi ismeretterjesztést. az elgondolás szerint elsősorban a kiállításokon nem látható anyagokat, illetve a megye művelődéstörténeti értékeit mutatják majd be módszeresen, egységes tematika szerint. mint horváth attila megyei muzeumigazgató elmondta, a megye 11 intézményében felhalmozódott gazdag anyagok koronkénti feldolgozásával, az őskortól egészen napjainkig dokumentálni tudják bács-kiskun megye kulturtörténetét.

bemutathatják a műemlékeket, a népi építészetet, az ősfoglalkozásokat, a dunai halászat, a kiskunsági pásztorkodás történetét. további téma a vidék híres szőlészetének, kertkultúrájának kialakulása, fejlődése. a megye gyűjteményei alapján bemutatják a hazai képzőművészet történetét. kívánatos a vidék munkásmozgalmának alaposabb megismertetése is. I hat

a terv szerint diafilm-sorozatokat készítenek majd egy-egy témához szükséges muzeumi kincsekről, s más dokumentumokról. a muzeumi anyagok így könnyen váldoroltathatók városról-városra. /mti/

--

bb 7. csillagvizsgáló a főiskolán

vid.-ká gi gy

1974. december 31.

oktatási és tudományos ismeretterjesztő célokat szolgáló csillagvizsgáló épül nyiregyháza, a bessenyi györgy tanárképző főiskolán. a hatszintes tanulmányi épület tetején helyezték el a 300 milliméter tükörátmérőjű, newton rendszerű - elektromos vezérlésű - távcsövet. az értékes műszer fölé egy sinen mozgatható védőházat emeltek.

a nagyrészt társadalmi munkában felépülő csillagvizsgálót az új esztendő elején adják át rendeltetésének. /mti/

--

- 9 -

g

g

bb. 6. iskolák az üzemekért - diákművészeti stúdió - a xi. kerületi tanács közművelődési terve

1 gy/tm gi hi la

1974. december 31.

a xi. kerületben a közművelődési munka középpontjában a munkások műveltségi színvonalának emelése áll - ennek jegyében jelelte ki közművelődési feladatait a xi. kerületi tanács.

ma még körülbelül 13.000-en nem rendelkeznek a kerületben a nyolc általános iskolai végzettséggel: egyik fő feladat tehát, hogy e kétkezi dolgozók az eddiginél nagyobb számban és arányban végezzék el a hiányzó osztályokat. segíthetnek az üzemekkel patronálási kapcsolatban álló iskolák: jövőre szerződésben dolgozzák ki a továbbtanulók segítésének rendszerét. ugyancsak a következő esztendőben a kerületi tanács napirendre tűzi a tankötelezettségre vonatkozó törvény végrehajtásának vizsgálatát. a fővárosi művelődési ház 27 helyi nagyüzemmel kötött szerződésének felülvizsgálatakor kiemelten foglalkoznak majd a szocialista brigádok kulturális vállalásainak támogatásával. a munkásszállások művelődési életének fellendítésére rövidesen ismét megtartják a szállók vezetői főállású és társadalmi népművelőinek értekezletét az együttműködés feladatairól. a kerületi tanács felkéri a fővárosi művelődési házat, hogy pódium színpadának szereplési körét bővítse ki a városrészi munkásszállóira. a tervek szerint a budapesti műszaki egyetem hallgatói kapcsolatot alakítanak ki három kerületi munkásszállóval, segítséget nyújtanak a kulturális programok szervezéséhez és lebonyolításához.

a fővárosi művelődési ház és a kerületi kisz bizottság bevonásával terv készül a kerületi amatőr együttesek egysége s irányítására, különös tekintettel a vetélkedőkön, pályázatokon való részvételre, az üzemekben, munkásszállásokon való fellépési lehetőségekre. az általános és középiskolai műkedvelő együttesek részvételével kerületi „diákművészeti stúdiót”, hoznak létre, amely bázisa lesz az iskolai együttesek szakmai továbbfejlesztésének, rendszeresebb fellépési, bemutatkozási lehetőséget biztosít részükre. /mti/

-. -

- 10 -

g

bb. 8. százezer magyar, német és délszláv helynév - befejeződött a földrajzi nevek gyűjtése baranyában

vid/ká/fé hgy

1974. december 31.

1974. végére bejeződött a földrajzi nevek összegyűjtése baranya mind a 320 falujában és városában. mintegy százezer mai - élő - helynevet jegyeztek fel a gyűjtők, mégpedig a megye több nemzetiségű voltára tekintettel magyar, német és szerbhorvát nyelven. a nagyszabású munkát a pécsi tanárképző főiskola magyar nyelv-tudományi tanszékének munkaközössége szervezte és irányította. a gyűjtésben a főiskola 120 hallgatója vett részt, s további hatvan társadalmi munkás segített: falusi pedagógusok, mezőgazdasági szakemberek, tanácsi dolgozók, középiskolás diákok.

a földrajzi nevek összegyűjtése és megőrzése azért vált szükségessé, mert a mezőgazdaság fejlődése, az urbanizáció erősödése folytán mind inkább átalakul a táj: dűlőket szántóknak egybe, utak tűnnek el, települések szűnnek meg, s így szerepüket veszítik a régi nevek. féltendő tehát, hogy feledésbe merülnek azok a földrajzi nevek, amelyek fontos helytörténeti, néprajzi, régészeti, nyelvészeti emlékei multunknak. a nevek, névváltozatok mellett a gyűjtők feljegyezték a földrajzi helyek természetföldrajzi /domborzati, vízrajzi stb./ viszonyainak jellemzőit és a művelési ágakat /szántó, erdő, rét stb./ is. a névadattár tartalmazza a helynevek eredetére utaló adatokat, valamint az egyes helyekhez kapcsolódó mondákat, hiedelmeket.

a következő időszakban kerül sor a százezernyi név ellenőrzésére, feldolgozására, rendszerezésére, majd a cédulaanyagból ugynevezett adatbankot képeznek. a névtár segítséget ad a tudományos kutatásnak egy-egy tájegység vagy tájrészlet egykori növény- és állatvilágának rekonstrukciójához, pontosabbá válnak népesség- és településtörténeti ismereteink, teljesebbé válnak a magyar, német és délszláv népcsoportok kialakulására, mozgására vonatkozó adatok. a hagyományok ismerete támpontot nyújt a mai helynév-adáshoz is. a forrásértékű földrajzi névgyűjtemény - a baranya megyei tanács és a magyar tudományos akadémia támogatásával - a hetvenes évek végén lát majd napvilágot a baranyai monográfia-sorozat részeként. /mti/

-. -

- 11 -

g

bb.9. szilveszteri zsákbamaczka - tíz budapesti színházban, moziban

i nn/fé mm/hi/fé la 1974.december 31.

nagyszabású zenés vidám összeállítással fogadhatja az újévet tíz budapesti színházban és moziban a közönség. a szilveszteri zsákbamaczka című műsorban száz szereplő igéri a jókedvet, a szórakoztatást az erkel, a nemzeti, a katona józsef, a madách színház, a fővárosi operettszínház és a vidám színpad közönségének. ugyancsak 11 órától kezdődik a mulatság az alfa, a corvin, az uránia és a vörös csillag filmszínházban is. a kabaré-jeleneteket, magánszámokat, táncdalokat felsorakoztató produkciókban többek között gobbí hilda kossuth-dijas kiváló művészt, tolnay klári, kétszeres kossuth-dijas kiváló művészt, bárdy györgyöt, bodrogi gyulát, voith ágit, bilicsi tivadart, kazal lászlót, harsányi gábort, kabos lászlót, rátonyi róbertet tapsolhatja meg a közönség. a táncdalénekeseket kovács kati, kordagyörgy, máthé péter, sárosi katalin képviseli egyebek között. a közreműködő zenekarok listája is sok ismert nevet tartogat. köztük találjuk a stúdió 11 tánczenekart zsoldos imre és dobsa sándor vezetésével, balassa tamás együttesét, lelkes péter zenekarát, az apostol, az express, a pege, az universal együtteseket. a műsorvezetők angyal jános, halmi gábor, mikes györgy, ősz ferenc, peterdi páál, regős istván, somogyi páál és szuhay balázs lesznek. izgalmas műsort egyszerre többen is rendezték, köztük a televízióból jól ismert bánki iván, bednai nándor és kalmár tibor.

a szilveszteri vidám műsor minden nézője belépőjegyéhez díjtalan sorsjegyet is kap, amelyek közül minden tizedik nyer. hogy az ujesztendő valóban kellemesnek ígérkezzék, arról a száz-ezer forint értékű jutalom-sorsolás gondoskodik. többek között repülőutakat, butorberendezést, vásárlási utalványokat nyerhet a szerencsés látogató./mti/

-12-

g

bb 10. január 1-től esedékes a gépjárműfelelősség-biztosítás díja - újabb 12 országban nem kell zöldkártya

i kf/mm um ie la 1974. december 31.

január 1-től esedékes a kötelező gépjárműfelelősség-biztosítás 1975. évi díja. az állami biztosító már kiküldte a gépjárműtulajdonosoknak a biztosítási díj befizetésére szolgáló postai utalványt. az autósok két utalványt kapnak, miután két részletben fizethetik be az évi díjat.

ismeretes, hogy a gépjárműfelelősség-biztosítás érvényes külföldön is. a szocialista országokban, valamint ausztriában és az nszk-ban a h felségjel és a magyar forgalmi rendszám eddig is elegendő volt a biztosítás igazolásául, a többi államba utazó autósok, motorosok eddig ugynevezett zöldkártya biztosítási bizonylatot kellett kiváltania. január 1-től újabb 12 országgal lép életbe az állami biztosító megállapodása, amely szerint a magyar gépjárművek már európa legnagyobb részén a h felségjellel és a forgalmi rendszámmal igazolják a felelősségbiztosítást.

továbbra is szükség van zöldkártyára spanyolországban, portugáliában, görögországban és törökország területén. /mti/

--

bb 11. információs megbeszélések tanácsstagok számára

vid/um k á hgy 1974. december 31.

a dunaujvárosi tanács ezévi utolsó ülésén olyan határozatot hozott, hogy a negyedévenként szokásos tanácsülések között - általában két havonként - a tanácsstagokat információs megbeszélésre hívják össze. ezeken a városi tanács elnöke tájékoztatja a tanácsstagokat a várospolitikai időszerű kérdéseiről, a mindennapok problémáiról. a kötetlen jellegű megbeszélések célja az, hogy a városi tanácsstagok állandóan informáltak legyenek a városfejlesztés, a városépítés kérdéseiben./mti/

--

bb 12. terven felüli ipari létesítmények zalában

vid/um k á hgy 1974. december 31.

az ötéves tervidőszak utolsó évében, 1975-ben további ipari létesítményekkel gyarapodik zala megye, köztük olyanokkal, amelyek eredetileg nem szerepeltek a fejlesztési programban. ilyen például az évi 600 vagon fehérjét előállító zalaegerszegi tejporgyár, a termelőszövetkezeti vállalkozásban épülő zalacsébi fehérjegyár.

/folyt.köv./

- 13 -

8.05/um

g30g

bb 12. /terven felüli ...folyt./um

ugyancsak terven felül készül el 1975. végére a magyar optikai művek zalaegerszegi gyáregysége, amelyben a kgst tagországok számítástechnikai programjának megfelelően a számítógépek periférikus egységeit gyártják. zalaegerszegen befejeződik az évi 600 vagon kapacitású baromfifeldolgozó építése is.

1975-ben várhatóan több lakás, illetve családi otthon épül a megyében, az eredeti tervhez képest nagyobb arányban gyarapodik az óvodai hálózat. 1975-re 150 óvodai hely létesítését tervezték a megyében, de társadalmi támogatással 550 óvodai helyet építenek meg. /mti/

1 vállalati

bb 13. új típusu falazóanyag

vid/um ká hgy

1974. december 31.

ma már a kislakások, a családi házak építésénél is fontos követelmény a gyorsaság. ezt az igényt szeretné kielégíteni a fehérgyarmati téglagyár az új típusu falazóanyaggal, amelynek kísérleti gyártását megkezdték. alfa egy és alfa kettő elnevezéssel 29x29x19 cm-es, illetve 29x19x19 cm-es alapterületű és vastagságú falazóelemeket gyártanak, amelyek üregesek, így a hagyományos téglánál könnyebbek, ugyanakkor a hő- és hangszigetelésük jobb. a térfogatot tekintve a nagyobb méretű elemek 8,3, a kisebbek 5,4 darab hagyományos téglának felelnek meg. ezekből lényegesen gyorsabb az építkezés és kevesebb kötőanyag szükséges. /mti/

bb 15. termelészövetkezeteknek készítenek terveket a győri műszaki főiskolán

vid/um ká hgy

1974. december 31.

a néhány hónappal ezelőtt megnyitott győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola egyre szorosabb kapcsolatot épít ki győr és győr-sopron megye üzemeivel, termelészövetkezeteivel, intézményeivel. a legújabb megállapodás értelmében a főiskola szakemberei a rajkai termelészövetkezeteknek terveznek üzemi és szociális épületeket. /mti/

- 14 -

8.10/um

930g

bb 14. szilikon bevonat az áramkimaradás megszüntetésére

vid/um ká hgy

1974. december 31.

borsod megyében a legtöbb villamosenergia-ellátási zavar a téli hónapokban az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat miskolci és kazincbarcikai üzemigazgatóságának területén keletkezik. az itt működő üzemek, mint a diósgyőri Lenin kohászati művek, a borsodi vegyi kombinát, a sajkókeresztur térségében működő borsodi ércelőkészítőmű által kibocsátott levegőszennyező anyagok - különösen ködös, nedves időjárás esetén - a hálózatban ugynevezett átívelést okoznak, amelynek rövidzárlat, energia kimaradás a következménye.

az áramkimaradás elkerülésére az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat a leginkább szennyezett levegőjű területen több mint kétszáz kilométernyi kisfeszültségű hálózatot szilikonos védőbevonattal látott el. a bevonat az átíveléseket megszüntetni. /mti/

-.-

bb 16. zománcművészeti alkotótelepet nyitnak kecskeméten

vid/um um hgy

1974. december 31.

elkészült a bács-kiskun megyei tanács 1975. évi kulturális programja. eszerint mintegy 200 kulturális, művészeti rendezvény gazdagítja a felszabadulás 30. évfordulójának ünnepét a bácska vidékén. számos nemzetközi és országos jellegű eseményre is sor kerül. az 5. dunamenti folklórfesztivált baján, kalocsán és a dunapataji szelidi tónál rendezik. a július végi ötnapos fesztiválon első alkalommal nyílik országos képző- és iparművészeti kiállítás, ameyre pályázatot hirdettek. kecskeméten hívják össze a nemzetközi kodályszemináriumot. több művészeti jellegű rendezvény közvetlenül is kapcsolódik a felszabadulási évfordulóhoz. március közepén kecskemét megrendezi a szovjet testvérmegye, krim terület képző- és iparművészeinek kiállítását. a megyei tanács és a magyar képzőművészek szövetsége életre hívja a zománcművészek kecskeméti alkotótelepét. elsőként, jövő nyáron, magyar és szovjet művészek töltenek ott egy hónapot. műveiket kiállításon is bemutatják majd. a művészeknek a gépipari és automatizálási műszaki főiskola, valamint a zománcipari művek kecskeméti gyára biztosítja a megfelelő alkotási lehetőséget. /mti/

- 15 -

8.20/um

1000g

bb.17. hideg idővel bucsuzik az óév - különvonatok és autóbuszok az ünnepi csúcsgalamban

1/sz/tm/ra cz

1974. december 31.

a rendkívül enyhe, szinte tavaszi karácsony után szilveszterre beköszöntött a hideg téli idő. kontinensünk északi részéről szeles, hűvös léghullámok áramlanak közép-európába, így a kárpát-medencébe is. a sarkvidéki levegő már hétfőn, „betört”, közép-európába, s fagypontra alá vitte a hőmérsékletet. kedden hazánkban a kora reggeli órákban országsszerte mínusz 2, plusz 3 fokot mértek, az éjszaka is hűvösebb volt, mint a korábbi napokban, s megerősödött, helyenként viharossá fokozódott a szél. a sarkvidéki légáramlás hatására az új év első napjaiban is télies marad az idő, éjszaka erős fagyokra, megerősödő szélre kell számítani. a viharos széllelkések napközben mérséklődnek, néhány helyen havazás, hózápor is lehet. egyébként jelenleg sehol az országban nincs sportolásra alkalmas hó.

a szilveszter előtti órákban csúcsgalamban a hangulat a mávnál és a volánnál is. kedden a déli, koradélutáni órákban a menetrenden kívül 27 különvonatot indítottak, elsősorban miskolc és szeged felé, de sokan utaztak a balatonhoz is. szilveszter napjára 50-55 külön autóbust állított forgalomba a volán. elsősorban a több ezer hazánkban szilveszterező külföldi szállítják vidékre, így a balatonhoz, pécsre, és a mátra vidékére, valamint a szórakozóhelyekre. a különböző utazási irodák autóbuszokat béreltek a volántól az óév-bucsuztató programokhoz, városnézésekhez./mti/

bb.18. a muzeumok nyitvatartási rendje

s/ra cz

1974. december 31.

1975. január elsején az összes muzeum zárva van, 2-ától kezdve a szokásos nyitvatartási rendben várják a látókat.
/mti/

--

9.10/ra

-16-

10⁰⁰g

bb.19. budapesti közlekedési balesetek

zsu/ra cz

1974. december 31.

iv.ker.árpád ut 81.szám előtt egervári károlyné 32 éves nadapi lakos szabálytalanul haladt át az uttesten, és egy 55-ös villamos elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

tóbiás endre 30 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a ix.ker.szamuely utca és bakáts utca kereszteződésében levő kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adott áthaladási elsőbbséget személygépkocsijával, és elütötte radomszky mária 67 éves budapesti lakost. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. tóbiás endre ellen eljárás indult.
/mti/

--

bb.20. koratavaszi ősre hullott a szilveszteri hó

vid/ra cz

1974. december 31.

rügyező mogyoróbokrokra, szépen kihajtott barkákra, koratavaszi zöldellő erdei aljnövényzetre hullott a hó az óév utolsó napján, kedden az ősre. az országnak e legcsapadékosabb, leghidegebb, erdőben gazdag táján a rendkívüli decemberi tavasz az átlagosnál is jobban felborította a természet rendjét. december végén újból tavaszi megindult az erdei aljnövényzet fejlődése, s a haragoszöld fenyvesek szélén, a lankákon, a patakok mentén, virágzó barkákat szedtek a kirándulók.

a táj vadállománya is tavaszi viselkedett. az ilyenkor szokatlan friss hajtások finom csemegét jelentettek számukra és ettől, valamint a jó időtől igen megélénkültek. a szarvasok, őzek, vaddisznók - a csapásukból ítélve - nagyokat hancuroztak, jártak a napos tisztásokon, s a kellemes hőmérsékletű erdőregtetegben. rendkívüli „bolyongásaik”, során azért a téli vadetezőkben talált takarmányfélét is elfogyasztották./mti/

--

9.50/ra

-17-

10⁰⁰g

bb. 21. eltemették dr. sályi istvánt

t/zsu/rj -cz

1974. december 31.

hétfőn a farkasréti temetőben mély részvétellel eltemették dr. sályi istván kossuth-díjas ny. egyetemi tanárt, országgyűlési képviselőt, az elnöki tanács tagját. a hamvasztás előtti gyászszertartáson dr. polinszky károly oktatási miniszter, és dr. simon sándor, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora mondtak bucsubeszédet. a gyászoló családon kívül megjelentek a gyászszertartáson az elnöki tanács, az oktatási minisztérium, a magyar műszaki tudományos élet, valamint a pályatársak és tanítványok képviselői, amely utóbbiak közül mercz jános, a miskolci nehézipari műszaki egyetem docense bucsuztatta az elhunyt sályi istvánt. /mti/

-.-

bb. 22. bkv közlemény

s/rj -cz

1974. december 31.

a bkv értesíti az utazóközönséget az alábbi autóbussz ~~visszonylatok~~ utvonalaik módosításáról:

a 109-es autóbussz 1975. január 2-től madách tér-pataky istván tér között közlekedik. megszűnik a 109-es vörösmarty téri végállomása, egyébként a megállóhelyek változatlanok. munkaszüneti napokon nem közlekedik.

a 16-os autóbussz utvonala január 2-től az alábbiak szerint módosul:

roosevelt térig változatlan, majd dorottya u. - vörösmarty tér-deák ferenc utca - bécsi utca - engels tér - józsef attila utca tovább változatlan. megszűnő megállóhely: józsef nádor tér. új megállóhelyek: dorottya utca /a 2-es megállóhelye/ deák ferenc utca /a 15-ös megállóhelye/ gogol utca felé menet üzemidő változatlan.

16/a jelzéssel új autóbusszjárat indul január 2-től moszkva tér - disz tér között. utvonal és megállóhelyei: a 16-os autóbussz utvonalaig igazodnak. a disz téren a leszállóhely a 16-os megállóhelyén engels tér felé menet, felszállóhely az ellenkező irányú megállóhelyen. munkaszüneti napon nem közlekedik.

a 31/b autóbusszjárat kocsijait 1975. január 2-től a jelenleginél 10 perccel korábban indítják. óravezér térről az első 4 óra 35 perckor, az utolsó 23 óra 45 perckor indul. /mti/

10.30 rj

- 18 -

1100g

vbb.23. új lakásban ünneplik az újévet

vid/ra cz

1974. december 31.

a rábaközi kisvárosban, kapuvárott kedden - szilveszter napján - 24 állami lakást adtak át. tulajdonosaik már az új lakásban bucsuztatták az óévet és köszöntötték az 1975-ös esztendőt. az év eddig eltelt részében is többször voltak lakásátadások a városban, és sok családi ház is épült. /mti/

-.-

bb.24. idegenforgalmi gyorsjelentés szegedről

vid/ra cz

1974. december 31.

- szegedi idegenforgalmi hivatal ^{dr}évi gyorsjelentése szerint 1974. ben lényegesen több turistát fogadtak a városban, mint az előző esztendőben. a szegedhez közeli röskei közúti határátkelőhelyen kétmilliókilencszázezer vendég lépte át a magyar népköztársaság államhatárát, kilencszázezerrel több, mint egy évvel korábban. a romániába vivő ut mentén nagylaknál mintegy háromezres utas lépte át a határt. a hazánkban érkező vendégek közül nagyon sokan ~~meg~~ihentek egy-két, vagy több napra a tiszai parti városban. egész ~~ny~~ben zsufoltak voltak a szállodák, a város korszerűen felszerelt kempingje és más szálláshelyek. különösen a nyári ünnepi hetek alatt a szegedi szabadtéri játékok időszakában fogadtak sok hazai és külföldi vendéget; július 20 és augusztus 20 között a városba látogató turisták száma meghaladta a négyszázezeret.

a vendégforgalom az év végén sem csökken. szeged és a dél-alföld más városainak szállodáit zsufolásig megtöltik a szilveszterre, újévre jugoszláviából érkezett turisták. /mti/

-.-

10.30/ra

-19-

1100g

bb.25. forgalmi változások

ra cz

1974. december 31.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy 1975. január 2-án, csütörtökön üzemkezdettől a XVII. kerület tömegközlekedésének javítása érdekében a következő forgalmi változásokat lépteti életbe:

61-es autóbusszjárat ősrs vezér tere-rákoscsaba-rákoskert-ősrs vezér tere között körforgalomban közlekedik. utvonala és megálló: megegyeznek a jelenleg ott közlekedő 61/y autóbussz utvonalaival és megállóival.

61/a jelzésű autóbusszjárat: ősrs vezér tere-rákoskeresztur-ferihegyi elágazás között közlekedik, utvonala: megegyezik az ott közlekedő 161/e jelzésű expressz autóbusszviszonylatával. a 61/a autóbussz az útvonalon érintett valamennyi megállóhelyen megáll.

61/b jelzésű autóbusszviszonylat: ferihegyi ut-rákoscsaba-rákoskert-ferihegyi ut között körforgalomban közlekedik. utvonala és megálló: megegyeznek az ott közlekedő 61-es jelzésű autóbusszviszonylat utvonalaival és megállóhelyeivel.

62/a jelzésű autóbusszviszonylat: kőbánya állomás utca-rákoskeresztur, ferihegyi ut elágazás között közlekedik, utvonala: megegyezik az ott közlekedő 162-es jelzésű gyorsautóbussz viszonylat utvonalaival. megállóhelyek: az útvonalon érintett valamennyi megállóhelyen megáll.

62/b jelzésű autóbusszviszonylat: ferihegyi ut-rákoskert-rákoscsaba-ferihegyi ut között körforgalomban közlekedik. utvonala és megálló: megegyeznek az ott közlekedő 62-es jelzésű autóbusszviszonylat utvonalaival és megállóhelyeivel.

62/y jelzésű autóbusszviszonylat kőbánya, állomás utca-ujakadémia telep között /csak munkanapokon, a reggeli csúcsforgalmi időben/ közlekedik. utvonala és megálló: megegyeznek a jelenleg ott közlekedő 62/b jelzésű autóbusszviszonylat utvonalaival és megállóhelyeivel.

ezzel egyidejűleg a 61/y jelzésű autóbusszviszonylat közlekedtetését megszünteti.
/mti/

10.50/ra

12²⁰g

-20-

bb.26. utolsó munkanap a tatai járási szerveknél - új forgalom:
„a városkörnyéki községek,„

vid/ra cz

1974. december 31.

tatán, a tanács járási hivatalnál és más járási szerveknél kedden tartották az utolsó munkanapot. január elsejével ugyanis a járás mint közigazgatási egység megszűnik, és 20 községe a földrajzilag közel fekvő városokhoz, tatabányához, tátához és orosz-lányhoz kapcsolódik.

ez korántsem csökkenti az érintett falusi tanácsok önállóságát. a 20 község több mint 30.000 lakójának továbbra is helyben intézik minden olyan ügyét, amit eddigis ott láttak el. azokat a tennivalókat azonban, amelyek eddig a járási szervekre tartoztak, most a városok veszik át: és így kialakulnak az úgynevezett „városkörnyéki községek,„ a városi tanácsok intézik a gyámügyek, építési ügyek egy részét, ők foglalkoznak a határozatok fellebbezéseivel, a városi földhivatalok a földügyekkel. az utleveleket a városi rendőrkapitányságn adják ki, stb.

az átszervezés korántsem valamilyen közigazgatási fórumrendszer-változást jelent, és nem formai, hanem tartalmi kérdés. az a célja, hogy magasabb szinten elégítsék ki a falusi lakosság igényeit. mindjobban közelítsék egymáshoz a várost és a falut. a jövőben a három város már a tervezésnél figyelembe kell hogy vegye a vonzaskörzetében tartozó községeket, egyeztetni kell az elképzeléseket. a városoknak, saját lakosságuk igényei mellett egyre fokozottabban kell kielégíteniök a hozzájuk tartozó községek igényeit is./mti/

-. -

bb.27. százhatvan új minigarzon debreczenben

vid/ra cz

1974. december 31.

az 1974-es esztendő utolsó munkanapján is új létesítménnyel gazdagodott debreczen: a város legújabb lakótelepén, a vénkertben elkészült a százhatvan minigarzon magában foglaló épülettömb, amelyet a hajdu megyei állami építőipari vállalat dolgozói építettek. az épületbe az új esztendő első napjaiban költöznek be a lakók./mti/

-. -

11.00/ra

12²⁰g

-21-

bb.28. somogyban megszűnt a fonyódi járás

vid/fm/ra cz

1974. december 31.

december 31-ével megszűnt a somogy megyei fonyódi járás, amelynek jelentős részét : 16 községet a marcali járáshoz -balatonboglár, balatonlelle, gamás, látvány, somogy-babod, somogy-tur és vissz községeket pedig a siófoki járáshoz csatolták. ezenkívül újabb kilenc közös községi tanácsot hoztak létre a megyében. Legharmadára csökkent a községi tanácsok száma, és ez megteremtette az előfeltételét a járások összevonásának, így somogy megye január 1-től öt járást foglal magában./mti/

1. oldalal

-. -

bb.29. árvízvédelmi készültség a duna szigetközi szakaszán

vid/fm/ra cz

1974. december 31.

a legöregebb vízügyi szakemberek sem emlékeznek arra, hogy szilveszter napját árvízvesztésben kellett volna tölteniük. ez történt azonban 1974. utolsó napján: kedden reggel 6 órától elsőfoku árvízvédelmi készültség van érvényben a duna szigetközi szakaszán, gönyű és rajka között.

a duna ausztriai vízgyűjtő területén az elmúlt napokban nagy mennyiségű csapadék hullott és az enyhe időjárás hatására sok hó is elolvadt az alpokon. a folyón árhullám alakult ki. kedden reggelre csaknem egy métert áradt szigetköznel a duna. szerencsére bécsnél kedden reggel már tetőzött az árhullám. a szigetközi szakaszon újév hajnalára várják a tetőzést, amelyet apadás követ. miután újabb árhullám nincs kialakulóban az oszt-rák duna-szakaszon, ezért nem várható a készültség fokozása.

a helyenként 8-10 kilométer széles hullámtér megtelt vízzel. csak a magasabban fekvő szigetek emelkednek ki a vízből, és ide húzódtak a hullámtéri vadállomány./mti/

-. -

11.10/ra

-22-

1230g

bb.30. közlekedési balesetek vidéken

tm/ra cz

1974. december 31.

miskolc belterületén csanádi károly 36 éves segédmunkás, helyi lakos a mellette elhaladó villamos alá esett, és ahelyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban van.

cegléd határában a 4-es számú főúton petrányi tibor 47 éves agrármérnök, törökszentmiklósi lakos személygépkocsijával elütötte mász istván 71 éves nyugdíjas, helyi lakos gyalogost, majd az utána közlekedő személygépkocsi, amelyet boros arnold 52 éves agrármérnök kék ceglédi lakos vezetett, a földre eső embert elgázolta. mász istván a helyszínen meghalt. a helyszíni vizsgálatokon alapuló rendőrségi jelentés szerint a balesetet az okozta, hogy mindkét gépkocsivezető nem az ut-és látási viszonyoknak megfelelő óvatossággal vezetett, a gyalogos pedig szabálytalan oldalon haladt./mti/

-. -

bb.31. kitüntetések

k/sb/s/ra cz

1974. december 31.

az elnöki tanács, a vízügyi szolgálatnál végzett többévtizedes eredményes munkásságuk elismerésül nyugdíjba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta vajda józsefnek, az ovh vízgazdálkodási tröszt vezérigazgatójának, valamint mester erzsébetnek, a vízgazdálkodási tudományos kutatóintézet személyzeti osztálya vezetőjének. ezenkívül nyolc vízügyi dolgozó részesült a munka érdemrend ezüst-, illetve bronz fokozata kitüntetésben. az országos vízügyi hivatal székházában dégen imre államtitkár, az ovh elnöke kedden adta át a kitüntetéseket./mti/

-. -

11.35/ra

-23-

1230g

: e m b a r g ó : 19 óráig!

bb.32. magyar vezetők üdvözlő távirata kuba nemzeti ünnepe alkalmából

tr/zs/ra cz

1974. december 31.

dr.fidel castro ruz elvtársnak,
a kubai kommunista párt központi bizottsága első titkárának, a forradalmi kormány elnökének

dr.osvaldo dorticos torrado elvtársnak,
a kubai köztársaság elnökének

h a v a n n a

kedves elvtársak!

a forradalom győzelmének 16. évfordulója, a kubai nép nagy nemzeti ünnepe alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa, a magunk és népünk nevében forró elvtársi üdvözlőnk, szívélyes jókívánságainkat küldjük önöknek, a kubai kommunista párt központi bizottságának, a kubai köztársaság forradalmi kormányának és népének.

a forradalom győzelme óta eltelt 16 év alatt a testvéri kubai nép, kommunista pártja vezetésével, kiemelkedő eredményeket ért el a szocializmus építésében. a szocialista állam fejlesztésére, a központi tervezés javítására irányuló nagyjelentőségű munka és más intézkedések nyomán meggyorsult a szocializmus építésének üteme kubában. a kubai nép sikerei lelkesítő példaként szolgálnak a nemzeti felszabadulásukért és a társadalmi haladásért harcoló népek, különösen a latin-amerikai országok népei számára és méltán vívják ki a világ összes haladó erőinek elismerését, nagyrabecsülését.

népünket jóleső érzéssel töltik el azok az eredmények, amelyeket a testvéri kubai nép, a kongresszusára készülő kubai kommunista párt vezetésével, a szocialista építő munkában és a nemzetközi életben elért. örömünkre szolgál, hogy pártjaink és népeink testvéri barátsága a proletárinternacionálisizmus alapján mind szorosabbá válik. gyümölcsöző együttműködésünk hasznosan szolgálja a szocialista államok közösségének erősödését és egységét az imperializmus ellen, a szocializmusért folytatott harc előrehaladását.

/folyt.köv./

11.45/ra

-24-

12⁴⁰g

bb.32. /magyar vezetők... folyt./ra

a forradalom győzelmének 16. évfordulóján további sikereket kívánunk önöknek és a kubai köztársaság testvéri népének a szocialista társadalom építésében, nemzetközi tekintélyének növelésében.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

fock jenő, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke

a hazafias népfrent országos tanácsa, a szot, a kisz, a nőtanács, és a béketanács ugyancsak táviratban köszöntötte kubai partnerszervezetét.

/mti/

.-.

bb.33 kitüntetés

mm/zs/ra cz

1974. december 31.

az elnöki tanács várnai vilmosnének, a xi.kerületi pártbizottság munkatársának a pártapparátusban eltöltött több évtizedes eredményes tevékenységéért, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany-fokozata kitüntetést adományozta./mti/

.-.

bb.34. bezárt a miskolci téli tárlat

vid/fm/ra cz

1974. december 31.

csaknem egy hónapi nyitvatartás után kedden zárult a miskolci galériában hagyományos miskolci téli tárlat. az észak-magyarországi képzőművészek kétévenként megrendezésre kerülő seregszemélén az ország különböző művésztelepein élő és alkotó művészek közül is számosan vettek részt, meghívás alapján. a tárlaton több mint másfélszáz olajfestményen és grafikán kívül ötvennél több kislemezalkotást is bemutattak.

/folyt.köv./

12.05/ra

-25-

12⁴⁰g

vb.34. / bezárt ... folyt./ra

a kiállítást több mint háromezeren tekintették meg.

a bemutatott képek közül több mint százezer forint értékben vásárolt a borsod megyei tanács és miskolc megyei város tanács, valamint az ózdi kohászati üzemek. ezek az alkotások művelődési házakba, ifjúsági klubokba kerülnek./mti/

-. -

bb.35. ikarus autóbuszok venezuelába, spanyol narancs budapestre - az év utolsó szállítmányai

i/sz/pá/ie/ra cz

-1974. december 31.

rekord-forgalmat bonyolított le az idén a masped szállítványozási vállalat. összesen 10 százalékkal több export-, import- és tranzitárut szállítottak 1974-be, csaknem 5 millió tonnát. a vasutakon, hajókon és repülőgépeken lebonyolított fuvarozás a szállítmányok mennyiségének növekedése miatt - sok gondot okozott év közben, de a kapacitások jobb kihasználásával, a jobb munkaszervezéssel sikeresen oldották meg feladataikat.

az év utolsó napján még több vagon -és hajószállítmány futott be azazai árurakodókba. az év utolsó importszállítmányai, szovjet fenyőfűrész áru, angol kokszpor, perui halliszt-takarmány, és nagymennyiségű spanyol narancs. a külkereskedelmi vállalatok utolsó exporttételüket is feladták. 40 ikarus autóbust venezuelába, fénycsöveket szíriába és különböző konzerveket néhány dél-amerikai országba./mti/

-. -

e m b a r g ó : 22 óráig!

bb.36. a magyar nemzeti bank közleménye

sl/ie/ra cz

1974. december 31.

a konvertibilis valuták 1975. január 1-től érvényes árfolyamáról

pótlékolt középárfolyam
forint

1. angol font	51,12
100 belga frank	56,90
100 dán korona	359,56
100 francia frank	474,19
100 holland forint	821,98

/folyt.köv./

12.35/ra

-26-

Tóbián

bb.36. a/ a magyar nemzeti ... folyt./ra

100 kanadai dollár	2197,37
100 norvég korona	398,67
100 nszk márka	853,59
1000 olasz lira	33,15
100 osztrák schilling	118,66
100 spanyol peseta	38,55
100 svájci frank	725,54
100 svéd korona	494,41
100 usa dollár	2175,39

a fel nem sorolt valuták forint-árfolyamairól a valutakiszolgáltató és beváltó helyek adnak felvilágosítást.

az új árfolyam bevezetése a forint felértékelését, illetve a konvertibilis valuták pótlékolt forint-árfolyamának csökkentését jelenti. az új árfolyamok valutánként változó mértékben, átlagosan 6 százalékkal alacsonyabbak az edzőieknél. száz usa-dollár árfolyama például 2,337,62-ről 2.175,39 forintra, 100 osztrák schillingé 122,38-ről 118,66 forintra, 1000 olasz liréé 37,03 -ról 33,15 forintra, 100 nszk márkáé 899,08-ről 853,59 forintra, 100 francia frank árfolyama 509,54-ről 474,19 forintra, egy angol font középárfolyama pedig 56,09 forintról 51,12 forintra csökken./mti/

-. -

kbb.37. időjárásjelentés

ra cz

1974. december 31.

a meteorológiai intézet jelenti december 31-én 12 órakor

téli idő

az elmúlt 24 órában az északi, északkeleti széllel érkező hideg, sarkvidéki levegő hatására szárazföldünk nagy részén visszatért a tél. ez elsősorban a szovjetunió európai területén érezhető, ahol többfelé havazik, sőt az erős északi szél helyenként hófúvást okoz. a brit -szigeteken, valamint a balkán államokban az enyhe óceáni, illetve földközi-tengeri levegő hatására többfelé esik az eső. európa többi részén: tehát a pireneusi-félszigettől egészen a skandináv-félsziget északi részéig terjedő, északkelet felé fokozatosan keskenyedő sávban magas légnyomású zóna alakult ki. ennek belsőjében általában kevés a felhő, jobbára száraz, hűvös időjárás uralkodik. a következő 36 órában várhatólag a kárpát-medence is az előbb említett magas légnyomású zóna hatása alá kerül.

/folyt.köv./

12.50/ra

-27-

Tóbián

kbb.37. / időjárásjelentés ... folyt./ra

hazánkban hétfőn csupán az ország északkeleti részén sütött ki egy-két órára a nap, máshol egész nap borult maradt az ég. a többfelé erős, néhány helyen óránként 80-90 kilométeres sebességgel haladó északi, északkeleti szél csak az éjszakai órákban mérséklődött kissé. az észak felől érkező hűvös levegő ugyan mérsékelte valamelyest a nappali felmelegedést, de a nappali legmagasabb hőmérséklet még így is jóval az évszaknak megfelelő fölött: általában 5,11 fok között alakult. ma hajnalra általában mínusz 2, plusz 2 fokiig hűlt le a levegő, csupán északkeleten volt néhány helyen ettől 1-2 fokkal erősebb lehűlés. az elmúlt 24 órában az ország északi felén többfelé volt kisebb havazás, hózápor, de a ma reggel 7 óráig lehullott csapadékmennyiség sehol sem haladta meg az egy mm-t. délelőtt nyugaton jobbra borult, máshol változóan felhős volt az ég. a nyugati megyékből további havazást, hózáport jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 0, 2 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 6,2 fok volt, a százéves átlagnál 6,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, szórványosan havazással, hózáporral. mérsékelt, napközben többfelé megélénkülő, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél. néhány szélvédett helyen az éjszakai és a hajnali órákban köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3, mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet január 1-én mínusz 1, plusz 4 fok között. /mti/9

a duna vízállása budapestnél 5,1 méter.

12.55/ra

-28-

Tolbár

bd.38. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke december 31-én
13 óráig

se ra

1974. december 31.

1. népesség összeírás
 2. madách gyűjtemény
 3. januári szovjet lapok
 4. freskókat restauráltak győrben
 5. muzeumi ismeretterjesztés
 6. iskolák az üzemekért
 7. csillagvizsgáló a főiskolán
 8. földrajzi nevek gyűjtése baranyában
 9. szilveszteri zsákbamaczka
 10. gépjárműfelelősség biztosítás
 11. információs megbeszélések tanácsstagok számára
 12. terven felüli ipari létesítmények zalában
 13. új típusú falazóanyag
 14. szilvén bevonat az áramkimaradás megszüntetésére
 15. tsz-eknek készítenek terveket a győri műszaki főiskolán
 16. zománcművészeti alkotótelep
 17. hideg idővel bucsuzik az óév
 18. a muzeumok nyitvatartása
 19. balesetek
 20. hó az őrségben
 21. eltemették sályi stvánt
 22. bkv közlemény
 23. új lakásban ünneplik az újévet
 24. idegenforgalmi jelentés szegedről
 25. forgalmi változások
 26. városkörszéli községek
 27. minigarzonok debrecenben
 28. megszűnt a fonyódi járás
 29. árvízvédelmi készültség
 30. balesetek vidéken
 31. kitüntetések
 32. távirat
 33. kitüntetés
 34. bezárt a miskolci tárlat
 35. az év utolsó szállítmányai
 36. mnb közlemény
 37. időjárás
 38. hírjegyzék
- /mti/

13.00/ra

--

-29-

Tolbár

bb.39. új péksüteménykészítő üzemek borsodban

vid/fm/ra hgy

1974. december 31.

a borsod megyei tanács 1971-től évente átlagosan ¹⁰millió forint vissza nem térítendő támogatást nyújtott a sütőipar fejlesztésére. az idén a megyei sütőipari vállalatoknak több mint tizenegymillió forintot juttatott, hogy a még meglévő „fehér foltok”, megszüntetésével lehetőséget nyújtson a lakosság rendszeres, jóminőségű kenyérrel és péksüteménnyel való ellátására.

a támogatás és a vállalati saját fejlesztési alap felhasználásával a borsod megyei sütőipari vállalatok nagyjából az elavult üzemek rekonstrukciójával, a tervezett 17,2 tonnás napi kapacitás-bővítéssel szemben 19,6 tonnás növekedést értek el. növelték a kenyérgyártást a mezőkeresztesi pékségnél, míg több helyen, így például mezőkövesden, edelényben az igények kielégítésére a péksütemény készítésére létesítettek új üzemet.

kedden kezdték meg a péksütemény készítését a Leninvárosi, valamint a szerencsi új üzemben, ahonnan már az új évben a környező községeket is ellátják naponta összesen mintegy hét tonna zsemlével és kiflivel./mti/

--

bb.40. hármas ikrek születtek kaposvárrott

vid/fm/ra hgy

1974. december 31.

az óesztendő utolsó napjának hajnalán a kaposvári megyei kórházban hármas ikrek születtek. szalai ferencné, kaposvár, gárdonyi géza 137.sz. alatti lakos két kisfiúnak és egy kislánynak adott életet. a 23 éves asszony másodszor szült: van már egy két éves kislánya, így most már két fiúval és két kislánnyal dicsekedhetik. az újszülöttek összes súlya - akiket dr.prievara ferenc szülészorvos segített a világra - 6050 gramm. az első fiú, péter 1500, a második fiú, ferenc 2200, a kislány, mártá pedig 2350 gramm súllyal született. az édesanya és a kicsinyek jól vannak./mti/

13.10/ra

Tb134r

Lutca --

-30-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1974. december 31.

bb 41. ülést tartott a minisztertanács

a kormány tájékoztatói hivatala közli: a minisztertanács kedden ülést tartott.

a külügyminiszter jelentést tett petar mladenovnak, a bolgár népköztársaság külügyminiszterének december 17-20. között hazánkban tett hivatalos, baráti látogatásáról. a szívélyes légkörben lezajlott tárgyalások során a külügyminiszterek megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország között teljes a nézetazonosság az összes érintett nemzetközi kérdésben. hangsúlyozták, hogy tovább kívánják fejleszteni a két ország együttműködését és hozzájárulnak a szocialista közösség egységének erősítéséhez. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette adam malíknak, az indonéz köztársaság külügyminiszterének december 13-17. között hazánkban tett hivatalos látogatásáról szóló jelentést.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a laoszi ideiglenes nemzeti egységkormány küldöttségének december 15-18 között hazánkban tett hivatalos látogatásáról szóló jelentést.

/folyt. köv./

- 1 -

Tb1540

kbb 41. /ülést ... 1. folyt./gi

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a magyar-indiai gazdasági tudományos és műszaki együttműködési vegyesbizottság október 28. és november 2 között new delhiben tartott üléséről szóló jelentést. a tárgyalásokon megállapították, hogy számos lehetőség van az együttműködés további szélesítésére, különösen a kohászat, a gép- és vegyipar, az elektronika és távközlel, valamint a mezőgazdaság területén. *I elő*

az egészségügyi és a munkaügyi miniszter, valamint a szak-szervezetek országos tanácsa javaslatot tett a gyógyító-megelőző ellátás állampolgári jogon történő igénybevételére. az alkotmány 1972. évi módosításával, valamint az egészségügyi törvénnyel összhangban a kormány úgy határozott, hogy a készülő társadalombiztosítási törvény hatályba lépésével egyidejűleg a jövőben minden magyar állampolgári jogként igénybe veheti az egészségügyi szolgáltatásokat. *I polgar*

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette az oktatási és a munkaügyi miniszter jelentését a szakmunkás képzésű fizikai dolgozók felsőfoku tanulmányokra való felkészítésének tapasztalatairól. megállapította, hogy a felkészítési rendszer sikeresnek bizonyult. ennel alapján úgy határozott, hogy a következő tanévben a műszaki kivül egyéb különböző szakokra készülő fizikai dolgozóknak is indítanak előkészítő tanfolyamokat. a résztvevők 70-80 százalékát a nagyüzemek munkásaiból válogatják ki.

a minisztertanács titkársága vezetőjének előterjesztése alapján a kormány felhívta a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetőinek figyelmét, hogy vizsgálják meg az országgyűlés decemberi ülésén elhangzott képviselői észrevételek és javaslatok megvalósításának lehetőségeit, és tájékoztassák arról az országgyűlés elnökét, valamint az indítványozó képviselőket.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyal. /mti

- 2 -

bb 42. vidám 6-év bucsuztatás, szilveszteri népszokások fel-elevenítése vidéken

ö vid.-fm gi hgy

1974. december 31.

kedden országszerte vidám szilveszteri mulatságokon bucsuztatták az 6-esztendőt. nagyszabású bált rendeztek többek között a kőszegi jurisich-várban, ahol a hazaiakkal együtt számos külföldi - főként osztrák - vendég töltötte 1974. utolsó óráit és köszöntötte az ujesztendőt. pakszon ezen a napon érték át rendeltetésének az épülő „atomváros”, új létesítményeit: a napi 3 000 adagos éttermet, ahol a leendő „ipari óriás”, építői, szerelői kívántak egymásnak boldog újévet. a tolna megyei decs községben, a járási művelődési központban szilveszter éjszakáján sárközi ifjúsági pinceklubot avattak. teltház volt a gemenci erdő szélén lévő szarvas csárdában is, ahol főként baranya megyei vendégek szórakoztak.

a kisalföld több vidékén - rábaközben, szigetközben, a hant-ság-környéki és a fertő-tómenti falvakban - régi hagyományként sok háznál disznót vágtak szilveszter napján. győrétt és sopronban sok külföldi vendég köszöntötte - a hazaiakkal együtt - az 1975-ös esztendőt.

a tokaj-hegyaljai borvidékhez tartozó erdővidéki községben kedden - mint évszázadok óta minden szilveszterkor - begyűjtötték az ugynevezett „kabalás kemencéket”, amelyekben a hagyományos újévi peracet sütötték, mégpedig nem az asszonyok, hanem a férfiak.

érdekes népi hagyományra emlékeztek bodrogköz néhány községében is. hajdanában a pásztorok szilveszter éjszakáján kihajtották az állatokat az istállóból, abban a hiedelem, hogy „ha éjjélkor a gonosz szellem nem találja azokat az istállóban, a következő évben kevesebb lesz az állatok megbetegedése, elhullása, bőségesebb lesz a szaporulat”. az ősi szokás most már más formát öltött: tisztakarádon például az állatgondozók szilveszter estéjén nem hajtották ki ugyan az állatokat, de sötétedés után kukorikkal, csengőkkel, kolompokkal, karikás ostorokkal nagy zenebőrt csapva vonultak végig az utcán, felkeresték a község és a tsz vezetőit, s tréfás rigmusokkal kívántak boldog újévet. zsujtán a juhászok a szabadban gyűjtött hatalmas tűzrakás mellett ittak áldomást az új esztendőre. /mti/

15,30/g1

- 31 -

Tó NTO

kbb 41. /ülést ... 1. folyt./gi

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a magyar-indiai gazdasági tudományos és műszaki együttműködési vegyesbizottság október 28. és november 2 között new delhiben tartott üléséről szóló jelentést. a tárgyalásokon megállapították, hogy számos lehetőség van az együttműködés további szélesítésére, különösen a kohászat, a gép- és vegyipar, az elektronika és távközlés, valamint a mezőgazdaság területén. *Elő*

az egészségügyi és a munkaügyi miniszter, valamint a szak-szervezetek országos tanácsa javaslatot tett a gyógyító-megelőző ellátás állampolgári jogon történő igénybevételére. az alkotmány 1972. évi módosításával, valamint az egészségügyi törvénnyel összhangban a kormány úgy határozott, hogy a készülő társadalombiztosítási törvény hatálya lépésével egyidejűleg a jövőben minden magyar állampolgári jogként igénybe veheti az egészségügyi szolgáltatásokat. *Polgár*

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette az oktatási és a munkaügyi miniszter jelentését a szakmunkás képzésről. fizikai dolgozók felsőfokú tanulmányokra való felkészítésének tapasztalatairól megállapította, hogy a felkészítési rendszer sikeresnek bizonyult. ennel alapján úgy határozott, hogy a következő tanévben a műszaki kívül egyéb különböző szakokra készülő fizikai dolgozóknak is indítanak előkészítő tanfolyamokat. a résztvevők 70-80 százalékát a nagyüzemek munkásaiból válogatják ki.

a minisztertanács titkársága vezetőjének előterjesztése alapján a kormány felhívta a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetőinek figyelmét, hogy vizsgálják meg az országgyűlés decemberi ülésén elhangzott képviselői észrevételek és javaslatok megvalósításának lehetőségeit, és tájékoztassák arról az országgyűlés elnökét, valamint az indítványozó képviselőket.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti

To 1540

- 2 -

bb 42. vidám ó-év bucsuztatás, szilveszteri népszokások fel-
elevenítése vidéken

ö vid.-fm gi hgy

1974. december 31.

kedden országszerte vidám szilveszteri mulatságokon bucsuztatták az ó-esztendőt. nagyszabású bált rendeztek többek között a kőszegi jurisich-várban, ahol a hazaiakkal együtt számos külföldi - főként osztrák - vendég töltötte 1974. utolsó óráit és köszöntötte az új esztendőt. pakson ezen a napon adták át rendeltetésének az épülő „atomváros”, új létesítményét. a napi 3 000 adagos éttermet, ahol a leendő „ipari óriás”, építői, szerelői kívántak egymásnak boldog újévet. a tolna megyei decs községben, a járási művelődési központban szilveszter éjszakáján sárközi ifjúsági pinceklubot avattak. teütház volt a gemenci erdő szélén lévő szarvas csárdában is, ahol főként baranya megyei vendégek szórakoztak.

a kisalföld több vidékén - rábaközben, szigetközben, a hant-ság-környéki és a fertő-tómenti falvakban - régi hagyományként sok háznál disznót vágtak szilveszter napján. győrétt és sopronban sok külföldi vendég köszöntötte - a hazaiakkal együtt - az 1975-ös esztendőt.

a tokaj-hegylajai borvidékhez tartozó erdővidéki községben kedden - mint évszázadok óta minden szilveszterkor - begyűjtötték az ugynevezett „kabalás kemencéket”, amelyekben a hagyományos újévi peracet sütötték, mégpedig nem az asszonyok, hanem a férfiak.

érdekes népi hagyományra emlékeztek bodrogköz néhány községében is. hajdanában a pásztorok szilveszter éjszakáján kihajtották az állatokat az istállóból, abban a hiedelem, hogy „ha éjfélkor a gonosz szellem nem találja azokat az istállóban, a következő évben kevesebb lesz az állatok megbetegedése, elhullása, bőségesebb lesz a szaporulat”. az ősi szokás most már más formát öltött: tiszakarádon például az állatgondozók szilveszter estéjén nem hajtották ki ugyan az állatokat, de sötétedés után kukorikkal, csengőkkel, kolompokkal, karikás ostorokkal nagy zenészenát csapva vonultak végig az utcán, felkeresték a község vezetőit, s tréfás rigmusokkal kívántak boldog újévet. zsujtán a juhászok a szabadban gyűjtött hatalmas tüzrakás mellett ittak áldomást az új esztendőre. /mti/

15,30/g1

- 31 -

To 1510

bb 43. helyzetkép az influenzáról - tovább terjed a járvány

i ró/gg gi la

1974. december 31.

a december 31-én délután összesített adatok szerint az országban jelentősen emelkedett az influenzás megbetegedések száma - tájékoztatták az egészségügyi minisztérium illetékesei az mti munkatársát. a járvány kezdete óta az influenzát több mint 300 ezer esetben diagnosztálták.

a megbetegedések számát tekintve továbbra is budapest a „listavezető”: a december 28-án záruló héten 86.000 új influenzás beteget jegyeztek a fővárosban, s ugyanezen időszak alatt az országban 210 ezren kapták meg az influenzát. a járvány eddig elsősorban hazánk északi részét érintette, most tovább szélesedett például tolnában, vasban, zalában, és csongrád megyében is járvány formáját öltötte a betegség.

a mostani influenzajárvány kórokozóját - az először 1973-ban észlelt új-zélandi port chalmers virust - eddig 80 esetben izolálták, az ország legkülönbözőbb részein, egyébként a virust az országos közegészségügyi intézet vírusosztálya megküldte a londoni nemzetközi vírusközpontnak. a járvány terjedése miatt a kórházlátogatási tilalmak köre bővült, nincs olyan megye, ahol legalább részleges tilalmat ne léptettek volna életbe. aki például vidékre akar menni beteget látogatni, legokosabban teszi, ha utazása előtt az illető kórháznál érdeklődik.

az influenza megelőzésének módjáról, a betegség lefolyása alatti helyes viselkedésről dr. bodor györgy főorvos, a lászló kórház influenza osztályának vezetője tájékoztattott. elmondotta, hogy a mostani járvány - ellentétben a korábbiakkal - nem egy gócból szóródott, hanem - talán a fokozott népmozgás következtében - egyszerre több ponton jelentkezett. a leghasznosabb tanács: a szervezet ellenállóképességét fokozni, lényeges az edzettség, az időjárásnak megfelelő öltözködés, s talán a legfontosabb a tömegek kerülése, a szervezet c-vitamin szükségleteinek kielégítésére nemcsak citrom és a narancs alkalmas, épp úgy megfelel az alma, sőt, a savanyu káposzta is.

a betegség lefolyását borzongás, végtag-fájdalom, elesettség, magas, 39-40 fokos láz jellemzi. ezzel kapcsolatban felhívják a figyelmet az ugynevezett két hullámu lázgörbére, amelynek lényege, hogy a magas láz esetenként egy-másfél napi láz-talanság után visszatér. döntő tehát a kezelőorvos előírásait maradéktalanul betartani. a szövődésménymentes influenza 5-7 napig tart, s egyébként egészséges ember viszonylag gyorsan átvészeli. veszélyeztetettebbek a csecsemők, az idős emberek, illetve azok, akik egyéb krónikus betegségben szenvednek. a szövődésmények általában légúti gyulladások és tüdőgyulladás formájában jelentkeznek. s a tapasztalatok szerint a cukorbetegyeknél gyakoribbak. egyértelműen és hangsúlyosan szól az orvosi intelem: az alkoholtól - ahogy más betegeknél sem - az influenza esetében sincs semmilyen gyógyító hatása. /mti/

16,05/g1

232-

16 25

vv 44. időjárásjelentés

/gg gi la

1974. december 31.

a meteorológiai intézet jelenti 19 órakor:

télies idő

várható időjárás szerda estig: változóan felős idő. szórványosan havazással, hózáporral. mérsékelt, napközben többfelé megéneklülő, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: mínusz 2 plusz 3 fok között. /mti/

--

abb 45. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától zárásig:

szb la

1974. december 31.

39. új péksütemény-készítő üzemek
40. hármas ikrek születtek kaposvárton
41. a minisztertanács ülése
42. vidám óév bucsuztatás
43. influenza
44. időjárásjelentés
45. hirjegyzék

felhívjuk a figyelmet, hogy a bb 36. számú hírünk /a magyar nemzeti bank közleménye / 22 óráig embargós!

/mti/

--

- v é g e -

-33-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
18.01 lakatos erzsébet

bb 43. helyzetkép az influenzáról - tovább terjed a járvány

i ró/gg gi la

1974. december 31.

a december 31-én délután összesített adatok szerint az országban jelentősen emelkedett az influenzás megbetegedések száma - tájékoztatták az egészségügyi minisztérium illetékesei az mti munkatársát. a járvány kezdete óta az influenzát több mint 300 ezer esetben diagnosztálták.

a megbetegedések számát tekintve továbbra is budapest a „listavezető”: a december 28-án záruló héten 86.000 új influenzás beteget jegyeztek a fővárosban, s ugyanezen időszak alatt az országban 210 ezren kapták meg az influenzát. a járvány eddig elsősorban hazánk északi részét érintette, most tovább szélesedett például tolnában, vasban, zalában, és csongrád megyében is járvány formáját öltötte a betegség.

a mostani influenzajárvány kórokozóját - az először 1973-ban észlelt új-zélandi port chalmers virust - eddig 80 esetben izolálták, az ország legkülönbözőbb részein, egyébként a virust az országos közegészségügyi intézet vírusosztálya megküldte a londoni nemzetközi vírusközpontnak. a járvány terjedése miatt a kórházlátogatási tilalmak köre bővült, nincs olyan hely, ahol legalább részleges tilalmat ne léptettek volna életbe. aki például vidékre akar menni beteget látogatni, legokosabban teszi, ha utazása előtt az illető kórháznál érdeklődik.

az influenza megelőzésének módjáról, a betegség lefolyása alatti helyes viselkedésről dr. bodor györgy főorvos, a lászló kórház influenza osztályának vezetője tájékoztatót. elmondotta, hogy a mostani járvány - ellentétben a korábbiakkal - nem egy göcstől szóródott, hanem talán a fokozott népmozgás következtében - egyszerre több ponton jelentkezett. a leghasznosabb tanács: a szervezet ellenállóképességét fokozni, lényeges az edzettség, az időjárásnak megfelelő öltözködés, s talán a legfontosabb a tömegek kerülése, a szervezet c-vitamin szükségleteinek kielégítésére nemcsak citrom és a narancs alkalmas, épp úgy megfelel az alma, sőt, a savanyu káposzta is.

a betegség lefolyását borzongás, végtag-fájdalom, elesettség, magas, 39-40 fokos láz jellemzi. ezzel kapcsolatban felhívják a figyelmet az ugynevezett két hullámu lázgörbére, amelynek lényege, hogy a magas láz esetenként egy-másfél napi láz-talanság után visszatér. döntő tehát a kezelőorvos előírásait maradéktalanul betartani. a szövődégmentes influenza 5-7 napig tart, s egyébként egészséges ember viszonylag gyorsan átvészeli. veszélyeztetettebbek a csecsemők, az idős emberek, illetve azok, akik egyéb krónikus betegségben szenvednek. a szövődmények általában légúti gyulladások és tüdőgyulladás formájában jelentkeznek. s a tapasztalatok szerint a cukorbetegéknél gyakoribbak. egyértelműen és hangsúlyosan szól az orvosi intelem az alkoholnak - ahogy más betegeknek sem - az influenza esetében sincs semmilyen gyógyító hatása. /mti/

16,05/g1

-32-

16.25

vv 44. időjárásjelentés

/gg gi la

1974. december 31.

a meteorológiai intézet jelenti 19 órakor:

télies idő

várható időjárás szerda estig: változóan felős idő. szórványosan havazással, hózáporral. mérsékelt, napközben többfelé megéneklülő, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: minusz 2 plusz 3 fok között. /mti/

--

abb 45. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától zárásig:

szb la

1974. december 31.

39. új péksütemény-készítő üzemek
40. hármas ikrek születtek kaposvárott
41. a minisztertanács ülése
42. vidám óév bucsuztatás
43. influenza
44. időjárásjelentés
45. hírjegyzék

felhívjuk a figyelmet, hogy a bb 36. számú hírünk /a magyar nemzeti bank közleménye / 22 óráig embargós!

/mti/

--

- v e g e -

-33-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
18.02 lakatos erzsébet

16,05/91
16 25

MUNKASZÁM:

B/14

FELVÉTEL:

158

Készítette: FÖLDVÁRY